

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ بیان
۱۳۳۰

پنجمی سنہ
نومبر ۲۰

مجموعہ سی

منتشا امارتنه عائد آثار قديمه

قونيه دولت سلجوقيه سنك سقوطندن صوكره تأسس ايدوب آز بر فاصله ده داخل اولدینی حالدہ یوز یکر می بش سنه (۶۹۹ — ۸۲۴) حکمران اولان منتشا امارتنك اسامی امراسی، ممالکی، حدودی، مسكوكاتی اعضای محترمه دن احمد توحيد بك افندی طرفندن مجموعه و قتالوغ ایله وضع انتظار مطالعین اولسی اذهانده بر فکر تحری حاصل ایندیکنه شبه یوقدر. چونكه بو جهتلرده تشكیل ایدن امارتلردن یاقین زمانه قدر اك آز بحث اولسانی، ینه اك آز تفصیلات ویریلنی منتشا امارتیدر.

قاریه و قسماً لیکه، كه ازمئه متقدمه نك تاریخ ایله علاقه دار اولان اعصارینك اولدجه بدایتلری اشغال ایدن قطعه اوزرنده کی بلاد قديمه نك انقراض واطلالی آراسنده آثار اسلامیه آرانیا یرسه برنجی اوله رق منتشا ایلرك یادگار عمرانلری کوريله بیلیر.

مرکز امارت اولان بچینه [۱] امیر خامس احمد غازی نك دارالتدریسندن، تربیه سندن، میلاسه کی جامعندن، امیر ثالث ابراهیمك مغله ده کی جامعندن بوندن اول مختصراً خامهران بحث اولش ایدم. اخیراً مشهود عاجزی اولانلرده شونلردر:

۱ — امیرثانی اورخانك، عصرینك سیاح فریدی ابن بطوطه یه بچینه انشاسنه دوام اولندیقی سویلدیکی جامع، الیوم قائم، فقط قیو و پنجره جه خرابدر. بو جامع لطیف اوفاق بر تعمیرله ده ایدی عصر

[۱] (بچین) كه بانك کسریله برنوع بانجارمعناسنه اولقدن بشقه برمعناسی بولنه مدی. (بچین) بعضی مستشهدانده برجین دینیلور. بوتسمیه قلعه سنك قیوسی جهته ده بولنان ایکی برجندن و بچینك برجینك محرفی اولسی داخل احتمالدر.

روزکارہ مقاومت ایدہ بیلہ جک بر رصانندہ در۔ قیوسی اوزرندہ کی فاعدہ دن اولجہ وضع اولندیفی استدلال قلنان کتابہ تاریخیہ نابود اولمشدر۔ جامع بوکون بر اورمان ایچندہ قالمشدر دنیلہ بیلیر۔

۲ — بچیندہ کی دارالتدریسک قارشوسندہ کارگیر، فقط سقفدن عاری بر رباط بولنیور۔ حولی قیوسی مرمردر۔ تاریخ انشاسی آکلاشیلہ مدی۔ بچیندہ کی اماکن امیریہ، عسکریہ، حاملہ خراب و خالیدر۔

۳ — میلادہ حاجی الیاسدہ کوچو جک بر جامع کہ کتابہ تاریخیہ سندہ امیر ثانی اورخانک اسمی ذکر اولنیور۔

منتشادہ تاریخاً الک قدیم کتابہ الیوم بودر۔

قال النبی علیہ السلام . من بنی مسجداً لله بنی الله له بیتاً فی الجنۃ .
عمر فی عہد دولۃ الامیر الکبیر شجاع الدولۃ والدین ارخانبک
المسجد الجامع صلاح الدین [۲] طلباً لمرضات اللہ تعالیٰ
فی شہر شعبان سنہ ثلاثین وسبع مائۃ ۷۳۰ .

۴ — میلادہ خواجہ بدرالدین مدرسہ سی درونندہ کوچو جک
مسجدک کتابہ سی، تاریخی یوقدر۔
وان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احداً [الآیہ] امر بعمارة
هذا المسجد المبارك الامیر المعظم۔

۵ — لیندہ (لہینہ) امیر سادس۔ الیاسہ نسبت ایدیلن جامعلک
قریندہ کی صومبغک محافظہ دیوارینہ نقل ایدلش اولان صاحب زاویہ
خواجہ مقبل نامنہ کتابہ تاریخیہ :

[۲] بورادہ کی ایکی کلہ بی اوقویہ مدم۔

بسم الله الرحمن الرحيم
بنا هذه الزاوية المباركة
ابوالخيرات ومعدن الحسنات

خواجه مقبل بنی سنه سبعین وسبعمايه

زاویه دن اثر بولنه مامشدر . الیاس بکه نسبت ایدیلن جامع تک قبله لی ،
متین ورصیندر . کتابه سی تماماً حل اولنه مدی .

۶ — چینه قضاسی داخلنده چینه قریه سنده جامع . طول وعرضی
اون سکزر متره اولوب بوده تک قبله لی ومتین ومکملدر . منتشالیرک
سائر جامعاری کبی مناره سزدر . قبوسی اوزرنده کتابه تاریخیه یوقدر ؛
فقط کتابه وضعنه مخصوص محل موجوددر [۳] .

۷ — مغله جوارنده اولده [اوغله] یکی جامعک کتابه سی :

هذا جامع دلکشا صاحبه محمد ابن مصطفی تقبل الله المرام

تاریخ سنه ثمانه وسبعین وسبعمايه

جامع فی الحقیقه یکیدر . یکی اولدیفنه نظراً کتابه ده کوستریلن
تاریخده یاییلان جامع اولیوب بوکا آنک خراب اولسیله یاییلمش
وکتابه سی ابقا اولنش دینه بیلیر .

استطراد

منتشاده خط ، هر نه قدر یدی یوز اوائلنده ابتدائی بر حالده ایسه ده
یدی یوز نهایتلرنده سلجوقیه دن مأخوذ برنوع خط خلیجه ترقی ایتمشدر .

[۳] کوی خلقی بو جامع حنفده شویله برروایت نقل ایدیور :

کویا جلب ایتدیکی انظار عمومی بی قطع ایچون بو جامع مزینک ایجاب زمان
تخریبنه لزوم کورلش ؛ فقط تخریبه مأمور ایدیلن ذات ایجریسنده یاقدینی صمان
ایله تزییناتنی احما وکتابه سی آلوب کونورمکله اکثفا ایتش .

سکزیوز بدایتلرندہ ایسہ اکثریتلہ کوزلثلث وکوفی یازیلرہ تصادف اولمقده در .
 منتشالیرک نفیس مرمردن کندیلرینہ مخصوص برسمده صندوقلی
 قبرلر یایمق ، آنلری نقوش لطیفہ ایلہ تزین ایتمک ، وجہی ، ظہیری
 خطوط متنوعہ ایلہ کتابہ ملک عادتلری آنلرلہ برابر غائب اولمشدر . بیک
 تاریختدن زمانمزہ قدر بولنہ بیلن قبر طاشلری خط ، حک ، صنعتجہ
 آنلرک بک چوق دونندہ در . منتشادہ بمض قرا ومواقعہ ترکیبہ قدیمآ
 ویرلش اولان اسمارده جالب دقتدر . بولنر وھلہ اولادہ اسماء بی معنی
 کبی کورینور . حال بوکہ لہجہ لرمن قارشیدیرلہجہ ہم تلفظ ونحریردہ
 مطابقت ، ہم دہ تسمیہ دہ ، معنادہ اصابت بولنور . سلجوقیلرک استیلاسی
 متعاقب ترکستاندن ہجرتلہ کلنلرک موضوعاتندن اولسی وارد خاطر در .
 کوی شرق جہتہ تصادف ابتدکی ایچون اولہ جق [کونای]
 موقعدہ بیاضلق کورلدیکندن [آپاق] کولکہ وقراکلیجق بولندیفتدن
 [قوزلق وقوزیقہ] واسع وفرح آور اولدیفتدن [کنگ - کەنک]
 ایکی طاغ آراسندہ اوقاق مزرعیہ [فریک] سراب مشاہدہ ایدیلن
 محلہ [یابقین] کوچوجک تپہ لک بولندقلری حالہ کورہ [بوز اویوک ،
 آتاجلی اویوک] کباھنک نوعیلہ [ککرہ ، یش] بلوک ، حصہ کبی
 برحال طولایسیلہ ، یاخود قریب بولنمق مناسبتیلہ [اولاش] تسمیہ
 ایندکلری کبی ، بلاد قدیمہ دن یاسوس خرابہ سندنہ کزتلیجہ کمر
 کوردکلرندن [قورین] [۴] کرمہ ، یاخود کرمہ موس خرابہ لرینہ [اورن]
 قنید ، یاخود قنیدہ [حصار] اسمنی ویرمشلردرکہ تسمیہ دہ درجہ
 اصابت ایضاحدن وارستہ در .

قدیم لاکینا وھارکیل شہرلرینہ ایسہ تحریف ایلہ لینہ ، وارویل
 دیمشلردر . بویولدہ دھا برچوق اسماء والفاظ مسموع اولمقده در .

میلان زاندارمہ بلوکی قوماندانی

حافظ قدری